

# СУНАШЕ ДЖИТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА  
В ЛИПНІ 1967 РОКУОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ  
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХВИХОДИТЬ  
ЩОСУБОТИ

№ 8 (954) | Субота, 22 лютого 1986 року | Ціна 2 коп.

25 лютого 1986 року  
в столиці нашої  
Батьківщини Москви  
розпочинає свою  
роботу ХХVII з'їзд  
Комуністичної партії  
Радянського Союзу



Плакат художника С. Гринька.

(Фотохроніка РАТАУ)

## Слово публіциста ПАРТИЯ ВЕДЕ!

Усі ми, радянські люди, в ці дні живемо однією важливою подією — XXVII з'їздом Комуністичної партії Радянського Союзу, який розпочинає свою роботу у столиці нашої Батьківщини Москви. На з'їзді зберуться країці з країнами вісімнадцятимільйонної армії радянських комуністів і обговорюватимуть надзвичайно важливі документи, від успішного втілення у життя яких залежить наш подальший рух вперед. І в цьому вони знаходять палку підтримки всього радянського народу.

Свідчення тому — всенародне обговорення нової редакції Програми, змін у Статуті КПРС, Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на дванадцяту п'ятирічку і до кінця цього століття, схвалення стратегічного курсу партії на дальнє прискорення соціального розвитку країни на основі науково-технічного прогресу.

Вже сьогодні ми відчуваємо зміни, які відбуваються в нашому житті. Йдеться про якісні перетворення у стилі роботи, про сумлінне ставлення до справи, про критичне осмислення всього того, що і як ми робимо, рішуче викорінення віджилого, негативного, шкідливого на шляху до здійснення накреслень партії.

Так, далеко не все зроблено у цьому напрямку, ще даються знаки старі уявлення і методи роботи, і, мабуть, не так швидко зможемо ми по-збутися їх, якщо всі разом не візьмемося за наведення порядку на всіх ділянках нашого життя. Придивимося навколо, у нашему трудовому колективі, чи все тут гаразд, чи всі працюють з повною віддачею і утверджують свою поведінкою наш, соціалістичний спосіб життя, займають активну громадянську позицію у найскладніших життєвих ситуаціях? Не забуваймо: тільки всією громадою можемо досягти успіху і впевнено рухатись вперед.

Зустрічаючи партійний з'їзд, мимо-

волі згадуєш минулі роки двадцятої п'ятирічки. Як засвідчують зведення статистичного управління, країною і, зокрема, нашою Республікою досягнуто нових успіхів на всіх ділянках соціалістичного будівництва, виконано планові завдання з багатьох показників, зросла продуктивність праці, знижено собівартість продукції промислових підприємств, маємо відчутні здобутки у справах культурних і мистецьких. На фінансі одинадцятої п'ятирічки хороших показників досягли і трудівники нашого Товариства, які підготували гідну зустріч ХХVII з'їзду партії. Колективи підприємств і об'єднань УТОГ ще на початку вересня минулого року завершили виконання завдань п'ятирічки, а 23 грудня — виробничих планів і соціалістичних зобов'язань 1985 року з обсягу реалізації готової продукції та випуску найголовніших видів виробів.

Тепер країна вступила в двадцяту п'ятирічку. З перших днів року взято хороший розгін. Звичайно, це тільки початок, попереду — велика і напружена робота. І саме про це йшлося на ХХVII з'їзді Компартії України, який відбувся кілька днів тому. Разом з тим, як відзначив член Політбюро ЦК КПРС, Перший секретар ЦК Компартії України В. В. Щербицький, обговорення проходило в обстановці вимогливості, принципової і об'єктивної оцінки стану справ, у дусі саме тих вимог і підходів, які утверджуються в партії після квітневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС. З'їзд комуністів України продемонстрував монолітну згуртованість республіканської партійної організації навколо Центрального Комітету КПРС, повну і активну підтримку трудящими Радянської України внутрішньої і зовнішньої політики партії. Всі ми добре розуміємо, що нова програма дій, яка буде вироблена на ХХVII з'їзді КПРС, по-

требуватиме від радянських людей справді новаторського, творчого підходу до справи, повної самовіддачі, високої дисципліни і організованості. Цього вимагає справді революційний характер і масштаби нових перетворень.

У переддень історичного з'їзду думається й про те, що всім нам треба творчо ставитись до роботи, настійно шукати і знаходити нові резерви і можливості для прискорення соціального розвитку, всебічно готовувати себе до виконання завдань нової п'ятирічки. За старілими методами тут успіху не добитись, потрібні нові зусилля, цілком новаторський підхід до справи. І приклад нам у цьому подають комуністи. Рівняння на кращих повинно стати законом нашої діяльності. Благами суспільства має користуватися той, хто добре працює, хто живе інтересами суспільства. Кожен повинен прагнути єдності слова і діла.

Звичайно ж, з'їзд стане визначною подією й у міжнародному житті, зокрема, у питаннях боротьби за мир. Загальновідомі радянські пропозиції останнього часу, викладені у заявах М. С. Горбачова. Для здійснення наших грандіозних планів нам потребен мир, як потрібен він й мільйонам простих людей в усьому світі. І ми все зробимо для того, щоб зберегти його і зміцнити свою самовіддану працею, новими трудовими успіхами.

Сьогодні, напередодні відкриття з'їзду, мимоволі пригадуються слова великого українського поета: партія веде! Ми відчуваємо це на кожному кроці. Партія веде нас до нових звершень, спираючись на волю народу. Незламна єдність партії і народу — запорука наших нових успіхів, палка впевненості у тому, що історичні рішення ХХVII з'їзду КПРС будуть виконані!

Григорій ВАРТАНОВ.

## ДО З'ЇЗДУ — ДВА РІЧНИХ!

За роки одинадцятої п'ятирічки передовий ткач Чернігівського камвольно-суконного комбінату Микола Григорович Портянко виконав 15 річних завдань.

У травні 1985 року нечуючий трудівник включився у соціалістичне змагання під девізом: «ХХVII з'їзд КПРС — 27 ударних декад». І знову вагома трудова перемога: 14 лютого М. Г. Портянко рапортував про виконання планового завдання двох років дванадцятої п'ятирічки! Такий підсумок його ударної передз'їздівської вахти!

## ТОБІ, ВІТЧИЗНО, НАША УДАРНА ПРАЦЯ!

Підсумки комуністичного суботника, присвяченого ХХVII з'їзду КПРС, який організовано пройшов на виробничих об'єднаннях і підприємствах УТОГ, свідчать: нечуючі трудівники працювали цього дня з найвищою продуктивністю праці і якістю роботи.

У святі праці взяло участь 12 тисяч 276 трудівників, з них на робочих місцях — 9 тисяч 249 чоловік.

На зекономлення матеріалах, сировині і паливно-енергетичних ресурсах працювали колективи тринадцяти підприємств у складі 1450 виробничників.

## ТРУДИЛИСЬ НА СОВІСТЬ

Добре працювали на комуністичному суботнику, присвяченому ХХVII з'їзду КПРС, члени УТОГ Ялтинського виробничого об'єднання «Таврія».

В. Зайцев, Л. Горпинченко, Л. Кобзева трудалися у день «червоної суботи» з найвищою продуктивністю праці і досягли 200-процентної норми виробітку!

Високим досягненням у праці на суботнику сприяв і добрий старт у дванадцятої п'ятирічці, взятий виробничиками «Таврії». Планове завдання січня во-

ни виконали на 150 процентів, що дасть змогу більшості глухих трудівників до відкриття ХХVII з'їзду КПРС рапортувати про успішне виконання підвищених соціалістичних зобов'язань.

На комуністичному суботнику високих результатів у праці досягли також нечуючі Ялтинської фабрики індустрії одягу Г. Анчиполовська, К. Виставкіна, Г. Рябус, С. Вдовина.

Р. СКОВОРОДНИКОВ.  
Кримська область.

## ВАГОМІЙ ВНЕСОК

Високоякісно, з найвищою продуктивністю праці трудалися на комуністичному суботнику, присвяченому ХХVII з'їзду КПРС, члени УТОГ Овруцького району, якою Житомирщині.

Трудівник С. К. Дуб з колгоспу «Нове життя», будівельник П. М. Старовойт з колгоспу імені Тельмана у переддень «червоної суботи» взяли на себе під-

в'язання і закликали членів УТОГ міжрайвідділу наслідувати їх приклад. Ініціативу передовників було підтримано багатьма нечуючими трудівниками М. Оврут ча і району, які працювали у день комуністичного суботника піднесено, високоефективно.

І. КИРЕЙЧЕНКО.  
Житомирська область.

## ПРЕДВЕСЕНЬЕ

Все дольше день.  
Все больше света,  
Тревожней, радостнее

сны...  
Но есть особая примета  
У нашей нынешней

весны.

Она в Москве, она

на БАМе,

И там, где степь, и там,

где лес.

Над всеми властвует

сердцами,

Как вешний свет,

партийный съезд!

И как, не ведая границы,

Во все концы спешит

весна,

Идут к нам вести из столицы

страны.

Есть чувство главное  
в народе,

Уменье общей жить  
судьбой,

В семье, с друзьями,  
на работе

Связуясь думою одной.

Единой думой, крепкой

верой,

Надеждой сердца и души,

Что день придет, настанет

эра,

Где вечно-мир, и вечно —

жизнь!

За поколением поколение

Идут, чтоб жить, мечтать, творить..

Москва вещает предвесенне.

За ним — весна. Тому и быть!

Николай НЫРОВ.

# ЗВІТИ І ВИБОРИ В УТОГ

## СТИЛЬ РОБОТИ—ДІЛОВИЙ

Звіти і вибори у Товаристві завжди є серйозною перевіркою зробленого. Тому кожна первинна організація чи міжрайвідділ ретельно готуються до них, щоб докладніше звітувати перед членами УТОГ.

На Чернігівщині звітно-виборні збори у первинних організаціях вже проведені. Вони пройшли організовано, змістовно. А нині тривають конференції членів УТОГ, які мають підбити підсумки роботи головних ланок Товариства — районних та міжрайонних відділів.

Нешодавно я побував в одному з старовинних міст Чернігівщини — Новгород-Сіверському. Місцевий міжрайвідділ, за яким закріплено чотири сільських райони, найбільш віддалений від обласного центру. І, здавалось, що недоліків тут буде чимало. Але ознайомився із станом справ на місці і не знайшов ніяких упущені у

підготовці до цього відповідального заходу.

...У переповненному клубі панувало неабияке пожвавлення. У глибині залу гасло, що закликає трудівників самовідданою працею зустріти ХХVII з'їзд КПРС. До конференції випущено стінницю. На видному місці — Дошка Пощани з портретами членів УТОГ — передовиків промисловості та сільського господарства. А поряд — привертають увагу соціалістичні зобов'язання на 1986 рік.

У змістовній доповіді на конференції голова правління Новгород-Сіверського міжрайвідділу УТОГ В. М. Бондаренко розповіла участникам конференції не тільки про успішне виконання планів і соціалістичних зобов'язань нечуючими трудівниками, але й про всеобще обслуговування членів УТОГ. А в цьому, справді, правлінням міжрайвідділу зроблено чимало.

Приємно було чути від делегатів конференції слова вдячності, які було висловлено на адресу голови правління, позитивні відгуки за надану допомогу в рішенні важливих питань праці та побуту нечуючих. Тому й авторитет правління міжрайвідділу значно зрос, зміцнів.

З того часу, як Віра Миколаївна — молодий комуніст з вищою освітою — очолила міжрайвідділ, тут стала значні зміни. Іншим став і стиль роботи правління. Він набув конкрет-

ності, наступальності. Це позитивно позначилось на організованості і дисциплінованості членів УТОГ. Тому й став Новгород-Сіверський міжрайвідділ одним з кращих в області.

Поряд з обговоренням доповіді делегати конференції розповіли про те, як сянули висот майстерності у праці, домагаються підвищення її продуктивності. Так, члени УТОГ Л. В. Дубовець, Л. М. Сучкова, Н. Д. Рубан, Д. Ф. Коваленко, Г. І. Литовчик, Н. А. Рогова та інші, розповіли про свою роботу у колективі підприємств і колгоспів, як докладають зусиль для того, щоб гідно зустріти ХХVII з'їзд КПРС.

Проте на фоні досягнутого добре помітні недоліки. Про них, як про відстаючі ланки роботи, також говорили члени УТОГ. Це, по-перше, урізноманітнення культурно-масової, виховної роботи. У цьому більш серйозні вимоги потрібно ставити

до роботи бібліотеки, яка має хороший книжковий фонд і покликана посилити свій вплив на нечуючих.

Критичні зауваження при обговоренні доповіді висловлювались з питань розгляду заяв глухих, більш ефективного проведення роз'яснювальної роботи з ними, активізатора за участі у виконанні Продовольчої програми. Члени УТОГ, що слухали на конференції, повинні виявляти більшу активність у громадській роботі, допомагаючи міжрайвідділу виконувати поставлені завдання.

У заключному слові від імені новообраних правління міжрайвідділу М. В. Бондаренко запевнила, що працівники клубу спрямують свої зусилля на те, щоб підняти роботу міжрайвідділу на більш якісний рівень, на успішне виконання завдань і соціалістичних зобов'язань першого року нової п'ятирічки.

**О. КЛІМОК,**  
інструктор Чернігівського  
облвідділу УТОГ.

тович, Р. П. Сладь, Л. П. Камінчук.

Обговорюючи доповідь, делегати конференції І. А. Савенок та П. М. Стретович порушили ряд питань, пов'язаних з діяльністю правління міжрайвідділу УТОГ, наголосили на необхідності дальшого зміцнення трудової дисципліни, підвищення активності членів Товариства, підняли питання про поліпшення умов праці і правовлаштування нечуючих.

У роботі конференції взяла участь інструктор Житомирського облвідділу УТОГ Г. І. Хмара. Вона відзначила, що Коростенський МРВ добре працює у звітному періоді. Але досягнути — не межа. Потрібно й далі проводити активну роботу.

Головою правління міжрайвідділу знову обрано Л. Е. Павину. Новому складу потрібно спрямувати свої зусилля на дальше поліпшення організаторської і масово-політичної роботи серед нечуючих.

**I. РУВІНСЬКИЙ.**  
м. Коростень  
Житомирської області.

Головою Бердичівського міжрайвідділу УТОГ Олександра Дмитрівна Тверська, опіку роботи міжрайвідділу за звітний період визнано задовільною цілком слушно. Адже по всіх показниках правління домоглося позитивних результатів. Особливо вона відзначила учасників художньої самодіяльності, які стали призерами огляду самодіяльних колективів області.

**П. РУДЕНКО.**  
Житомирська область.



Валентина Володимирівна Лаврухіна працює швачкою-мотоциклісткою на Чернігівському УВП. Вона — член ради бригади, ударник комуністичної праці.

Фото Д. БУШТРУКА.

## ІІ ВИСОТА

Кравчина — це її покликання, справа її життя, якій вона віддала чверть віку. Іншого Валентина Грігорівна Грінченко не хотіла б, навіть, коли можливо було почнати все спочатку.

Зовсім юною прийшла Вала в колектив Кременчуцької фабрики індивідуального пошиття і ремонту одягу. Дівчина якось відразу «вписалася» в колектив, ніби працювала тут давно. Уже через рік не поступалася в роботі навіть висококваліфікованим кравчиням, а визнання її майстерності її зростали ріж-у-рік.

Кожну людину цінують по її справах, Кравчина працює шозмінні з максимальною віддачею. Якість виробів, які виготовляє нечуча, та трудівниця, спеціалісти цінюють завжди відмінно, а щомісячні норми перекриваються на 30—40 процентів, що дало змогу ще в листопаді місяці виконати річний план.

Замовлення, які доводиться виконувати, бувають різної складності.

— По всякому буває, — говорить майстриня. — Іноді робота йде легко, все до ладу. Але ж буває й так, що треба таки добре подумати, порадитись з майстром чи бригадиром і знайти оптимальний варіант.

Ніколи не було у Валентини Грігорівни байдужості до тих, хто тільки вчора сидів за учнівською партою, а сьогодні брався за «дорослу» роботу. Скільки перейняли від неї азів кравецької справи. Вимогливий і доброзичливий спеціаліст, ніколи не ховала «секретів» майстерності від молоді.

— Валентина Грігорівна думає не тільки про виконання особистого плану, — говорить Тамара Георгіївна Кривченко — зав. ательє № 1 «Мрія», які дбає, щоб поруч не було відстаючих. Додам до цього, що минулого року ударниця комуністичної праці, член УТОГ В. Г. Грінченко неодноразово виходила переможцем у трудовому суперництві, замала призові місця у змаганні на честь ХХVII з'їзду КПРС, досрочно виконала п'ятирічку. Сумісність праці трудівниці позитивно відбилася на результатах всього ательє.

У новому році кравчина працює ще краще, щоб план першого кварталу виконали до форуму комуністів.

**О. ЧОРНОБАЙ.**

м. Кременчук  
Полтавської області.

## ЗВІТИ І ВИБОРИ В УТОГ

### ДОСЯГНУТЕ — НЕ МЕЖА

#### ДОСЯГНУТЕ — НЕ МЕЖА

ліся бесіди, заходи по зміцненню трудової дисципліни, пропагувався передовий досвід, комуністичне ставлення до праці.

Добре зарекомендував себе такий захід як вітання передовиків. Проведено вечори трудової слави «Заради щастя, заради миру, заради життя на землі», «Шлях, довжиною у 1418 днів». Нечуючі зустрічались з ветеранами війни, провели кілька літературних вечорів та читацьку конференцію.

Широкий резонанс викликали у нечуючих вечори-портрети «Праця ваша — справа честі, доблесті і слави», проведени в Лугинському районі на честь колгоспниці Л. В. Бовсуновської, братів-чабанів радгоспу «Червоноставський» Моржуків, в Олевському районі — ковалів П. С. Осипчука та інших.

На злотах передовиків промисловості і сільського господарства проводились вечори-рапорти правофлангових соцзмагання, бесіди, мімічні перекази.

У минулому році, готовуючись до святкування 40-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні, нечуючі брали активну участь у суботниках. У клубі УТОГ були проведенні тематичні вечори «Заради щастя, заради миру, заради життя на землі», «Шлях, довжиною у 1418 днів». Нечуючі зустрічались з ветеранами війни, провели кілька літературних вечорів та читацьку конференцію.

Цілеспрямована робота проводилася міжрайвідділом на подолання пияцтва, алкоголізу та викорінення самогоноваріння. За клопотанням правління на стаціонарії лікування були направлені В. Машинін, Ю. Биданцев, на амбулаторні — Л. Водинський. У клубі глухих оформлена постійно діюча книжкова виставка «Зелений змій».

По-ударному працює на деревообробному комбінаті подружжя Ситайлів. Сумілно виконують свої обов'язки на швейній фабриці Т. С. Савенок, на фарфоровому заводі — Г. Д. Стрепетович.

На злотах передовиків промисловості і сільського господарства проводились вечори-рапорти правофлангових соцзмагання, бесіди, мімічні перекази.

Як відзначила у своєму виступі голова Житомирського облвідділу УТОГ Олександра Дмитрівна Тверська, опіку роботи міжрайвідділу за звітний період визнано задовільною цілком слушно. Адже по всіх показниках правління домоглося позитивних результатів. Особливо вона відзначила учасників художньої самодіяльності, які стали призерами огляду самодіяльних колективів області.

На злоті голова Одесського облвідділу УТОГ В. І. Семенова і представники галузевих об'єднань профспілок, завкомів підприємств вручили великий групі переможців соціалістичного змагання почесні грамоти, грошові премії.

З доповідю на злоті виступив голова комісії міжрайвідділу УТОГ В. С. Ткачук, заточувальник «Електрик» В. Стельмащук, відповідальний за виконання планових завдань двадцять п'ятирічки, активіст залучати членів УТОГ до участі у русі за комуністичне ставлення до праці.

Доповідач і виступаючі відзначили, що у переддень ХХVII з'їзду КПРС помітно зросла трудова активність членів УТОГ, які прагнуть відмінно виконати свої трудові здобутки.

На злоті голова Одесського облвідділу УТОГ В. І. Семенова і представники галузевих об'єднань профспілок, завкомів підприємств вручили великий групі переможців соціалістичного змагання почесні грамоти, грошові премії.

**Ю. ГЕР.**

м. Одеса.



Імена цих трудівниць добре відомі у колективі Дніпропетровського УВП. Вони — визнані лідери соціалістичного змагання, правофлангові п'ятирічки, які виконують змінні завдання на 130 і більше процентів. На змінку: (зліва направо) швачки З. О. Ленінська, Н. З. Ткач, бригадир С. В. Петрова, Л. М. Голтвянська і Т. Д. Язикова обговорюють найефективніші шляхи виконання виробничого завдання.

Фото І. МІНДЕЛЯ.

## НАШЕ ЖИТТЯ

2 стор.

22 лютого 1986 року

## **ПОЛУМ'Я ПАМ'ЯТИ**

Змалку Григорій Єфремович Щирянь багато і довго хворів, недуга по-своєму розправлялася з ним: бачити — бачив, чув звуки, а ось вимовляв слова уривчасто, мало кому зрозуміло. Знав свою біду, але не замікався в собі, не цурався людей.

У передвоєнні роки пішов працювати в колгосп йодзин. Аж тут війна...

На фронт не взяли, замало років, та й хвороба. Так і залишився в рідних місцях. Якось натрапив у полі на гвинтівку, а трохи далі, каски — наша й німецька. І злетіла думка, з уст зірвалися звуки слів, що їх зрозуміли товариші:

— Ану, лишень, хлопці, поглянемо, хто ж таки сильніший, наші, чи фашисти?

Повісили каски на кілки і з гвинтівки — бах-бах! Об нашу куля черкнула і відлетіла, а німецьку пробила.

— Наши, наші сильніші. Хлопці, ура!!!

Аж тут проходили неподалік поліцай. Глянули на цю хлопчачу радість, на кілки з касками, яструбами налетіли на нього, били за те, що у «німців» стріляв. Тяжко били, але ще більше розпалили вогонь ненависті до ворогів, прагнення помсти.

Березневі дні 1944 року принесли радість звільнення від фашистської нечинності. 11 березня уже крокував він разом з односельчанами у наступальному бою на ворога. Добровольцем пішов, хоч і відмовляли. Командир стрілецького батальйону, в який він потрапив, хотів повернути хлопця додому, але твердість і запальність юнацьких уривчастих фраз перевонала: буде добрым бійцем.

Перший бій у Дубно. Командир не помилився — геройський хлопець.

Рався вперед, тож ворожі кулі не обминали його. Було перше поранення. Згод-



дом пішов знову в бій. В лікувався в госпіталі, в цьому місті, поруч були і його брати: Захар та Семен. Були чимало часу поряд, але про те дізналися по війні.

Традиційне запитання, що вихоплюється під час розмови. «А що найбільше в пам'ять врізалось за роки війни?» І говорить мій співбесідник, що незабутнє все, — тяжкі бої, загиблі друзі.

Одного разу, йдучи у колоні, їх батальйон помінув ліс, вийшов на розгалуження доріг. Попереду регулювальник (звідки ж було знати, що то переодягнений фашистський солдат), пішли ліворуч за його вказівкою, а вороги створили кільце, заманили в пастку. Та не вдається їм розправитися з радянськими бійцями. Баталь-

йон уникнув оточення. Спімали одинак того переодягненого гітлерівця, жаль, лише, що не довели диверсanta до своїх: отруту мав у комірі одягу, дотягнувся зубами.

Нині інвалід Великої Вітчизняної війни Григорій Єфремович Щирянь, кремезний, з посрібленими памороззю скронями, майже зовсім не схожий на того високого худорлявого фронтовика. Роки беруть своє, та й горе не красить. Війну прошов, живим повернувся, одружився, діток нажив, зростив, вивчив їх, онуків діждався. Доля ж по-своєму розпорядилася: втратив онукку, залишився з двома онуками. За них нині в одіві.

Старша онука Наталя допомагає у нашій розмові. Григорій Єфремович став говорити зрозуміліше, та глухота заслала вуха. Терпляче з любов'ю доносилася дідусяві дівчинка мої запитання, що виникали в ході розмови, а менший, Сергійко, приміряв нагороди. Вологими очима дивився на онуків дідусь, з болем сказав малому:

— Хай, онуку, воєнними нагородами тобі будуть тільки мої, а ти лишень за працю отримуй.

У Григорія Єфремовича є чимало грамот за його сумлінну працю. Він має право на відпочинок, та не може сидіти без діла. Руки в пьюго золоті. Все, що вдома, навколо — витвір рук його: хата, в хаті, побля ней. Оті яблуні, груши, вулки, квіти в парнику чи на квітниці — то його непосидючість, бажання робити щось добре, корисне, працювати за себе і за всіх тих, хто не повернувся з фронтів.

Ні, не старіє душа у ветрана, не згасає полум'я його пам'яті.

**І. КЛЕЙМАН.**  
Стара Синява  
Хмельницької області.

## **ЩОБ КВІТЛО СЪОГОДЕННЯ**

ХОЧ ДЕНЬ ВИДАВСЯ похмурим і непривітним, 60 членів УТОГ Кіровограда зібралися біля Будинку культури. У кожного був чудовий настір — попереду на всіх чекала цікава і змістовна екскурсія у музей історії Корсунь-Шевченківської битви.

I от швидкі автобуси доставили нас на овіяну славою Черкаську землю. Спочатку ми проглянули документальний фільм, знятий мужніми воїнами-кінооператорами. Перед нами — кадри однієї з найбільш геройчних битв Великої Вітчизняної війни. Вмілими взаємодіями I і II Українських фронтів нашим доблесним воїнам вдалось оточити велике угрупування фашистів.

Щоб не допустити кровопролиття, наше командування запропонувало німцям здатися. Та ультиматум окупантів відхилили.

І тоді наші війська пішли у наступ на ворога, що чинив відчайдушний опір. Мужність, масовий героїзм, стійкість наших воїнів допомогли перемогти. 55 тисяч гітлерівців залишились лежати на Черкаській землі, 18 тисяч було взято в полон. Знищено і захоплено велику кількість бойової техніки і зброї. Такий результат цієї важливої історичної битви.

Після демонстрації фільму — відбулось знайомство з музеєм. Розміщений він у старовинному палаці — пам'ятнику архітектури XVIII століття.

У залах музею ми побачили багато незвичайного. І перше, що вразило нас до глибини душі, були бойові знамена, залишені кров'ю партійні і комсомольські квитки, нагороди, фотографії, зброя...

З великим інтересом учасники екскурсії прослухали розповідь про Героя Радянського Союзу льотчика Г. К.

Денисенка, що брав участь у боях за звільнення Корсунь-Шевченківського, озайомнились з особистими речами пілота. Членів УТОГ схвилювало повідомлення про те, що Г. К. Денисенко був першим учителем льотної спірви Ю. О. Гагаріна — першого у світі льотчика-космонавта.

Незабутнє враження у нечуючих викликала діорама «Корсунь-Шевченківська битва 1944 року» — одна з найбільших у країні.

З розповіді екскурсовода ми дізналися, що на її по-лотні художники зобразили заключну частину битви. На червоно-кривавому тлі по-жежі відтворено залишки оточених фашистськими військ. Під прикриттям сильної завірюхи ворог двома колонами прагне прорватися в район Лисянки, де розташовані танкове з'єднання генерала Кубе. Перед цим ривком фашисти стягнули свої війська у район села Шендерівки.

У центрі діорами зображені охоплені пожежою село Почапинці. На його фоні на весь згізд піднявся радянський прапор з автоматом, закликаючи бійців йти в останню атаку. Це командир 41-ої гвардійської стрілецької дивізії гвардійський капітан Я. С. Елістратов.

Побачене в Музеї ще раз нагадало нам, які неймовірні випробування випали на долю покоління років Великої Вітчизняної війни. Це не повинно більше повторитись!

Наш патріотичний обов'язок — віддати всій своїй сили, знання і вміння справі зміцнення економіки і обороноздатності нашої Батьківщини, бути активними борцями за мир.

**Ф. ФОМІН,**  
вихователь гуртожитку  
Кіровоградського УВП.

## **ПОЛІТ, ДОВЖИНОЮ В ЖИТТЯ НАРИС**

всі, знали — відступаємо

результат мить вибух струснув повітря.

Л. В. Ясмана двічі збивали, двічі був поранений. Він здійснив 70 бойових вильотів, збив 2 німецьких літаків.

Та недовго судилося літати Л. В. Ясману. В одному з боїв його поранили і лікарі заборонили літати на завжди. Довелось «перекватитися».

Добре запам'ятував Леонід Веніамінович епізод під час боїв під Москвою. Це було в 1941-му, під В'язьмою. Фашисти кожен день літали бомбити Москву. Перед групою перехвату авіаполку було поставлено завдання: відбивати від «юнкерсів» охорону — «мессерів», що супроводжували їх.

Як відгриміли бої, Л. В. Ясман був відряджений до Москви на Парад Перемоги. Леонід Веніамінович згадує про що подію з глибоким душевним хвилюванням людини, котра багато пережила. Незабутньою стала ця подія для участника війни. Було здійснено глибоке хвилювання. Наче тільки що сам я пройшов цей міврено тяжким шляхом війни — від Москви до Берліна, іби на моїх очах падали поряд боїві побратими з Росії, Білорусії, Казахстану... І цю найцінливішу мить — уроочисту, переможну.

Уважно відвивляючись в обличчя цієї бувалої людини, на якому — твердь характеру і волі, котру не можуть стерти навіть роки і думаю, скільки ж таких-от глибоко свідомих і твердо переконаних радянських людей, до кінця віддавших своїй справі, стверджують наш радицький спосіб життя, наповнюють його багатим, посправжньому комуністичним змістом.

У цьому переконують трудові справи фронтовика. 38 років Л. В. Ясман — на

посту директора Харківського УВП-2. Дванадцятьма нагородами Вітчизна відзначила ратні і трудові подвиги ветерана.

За великі заслуги перед Українським товариством глухих президія Центрального правління присвоїла також Леоніду Веніаміновичу звання «Почесний член УТОГ».

Л. В. Ясман про це говорить скромно:

— Я не стояв останньою справі колективу. Мені вдалось створити атмосферу дружби і взаємодопомоги серед трудівників, доброзичливого ставлення один до одного. А ще — прищепити любов до праці. Це й стало міцним фундаментом, на якому зростали успіхи колективу.

Вести за собою — було завжди життєвим кредом Л. В. Ясмана, правом комуніста, котре він використовував сповідно. Його життя, як і тоді, коли боронив від ворога Батьківщину, так і зараз — політ, що продовжується у нашому сьогодення. Тож хай довгим він буде, і щасливим, і мирним.

**Михайло ГРИЩЕНКО.**  
м. Харків.



У грізні роки Великої Вітчизняної К. І. Зінченко із села Копилове, що на Київщині, пішов на захист своєї Батьківщини.

У складі військ Першого Українського фронту він піхотинцем пройшов фронтовими дорогами до Берліна. В одному з останніх боїв дістав тяжку контузію, назавжди втратив слух.

Нині Кузьма Іванович — бажаний гость школярів — розповідає їм про своїх бойових побратимів, епізоди боїв.

Фото І. ШЕРБАНЮКА.

# ВІДПОЧИНOK НА ВСІ СМАКИ

РЕПОРТАЖ з «СОСНОВОГО БОРУ»

Яким би видом транспорту ви не їхали — від центру Києва до Пущі-Водиці рукою подати. Ось трамвай поминає останні квартали міста і входить у лісову просіку, все дужче набираючи розгін. Не встигнеться відсталь намилуватися зімовим пейзажем, як дорога вже підходить до кінця. Трамвай починає уповільнювати хід і через кілька хвилин в'їжджає у місто посеред лісу. Це й є славнозвісна Пуща-Водиця.

Ще один невеликий перегін — і виходите. Після напруженого ритму велико-го міста тут одразу стає легко і вільно. Трамвай погрекотів собі далі, вглиб лісопарку, а я стою якусь мить на зупинці і ніби заново відкриваю для себе оцій мальовничий куточек, хоч і бував тут не раз. Потім звертаю у провулок Новикова-Прибоя до корпусів будинку відпочинку УТОГ «Сосновий бір».

У червні цього року здравниці Товариства відновиться два десятиріччя. За цей час тут відпочили і набралися сил тисячі нечуючих. І не тільки України, а й інших союзних республік. Всі вони залишають Пущу-Водицю з добром настроєм, з наміром ще раз приїхати сюди. Про це свідчать їх листи до редакції.

Влітку минулого року на базі «Соснового бору» один місяць діяв піонерський табір санаторного типу для дітей спецшкіл-інтернатів, а цього літа — два.

У найтеплішу пору року будинок відпочинку завжди працює з перевантаженням. А як тепер? Хто сьогодні тут набирається сил? Думав дорогою і коли зустрівся з директором «Соснового бору» В. П. Овчаренком, то запитав його про це.

— Ми могли б більше прийняти на відпочинок людей, ніж маємо тепер, — відповів Віктор Павлович.

— А що ж заважає?

Багато хто відає перевагу відпочинку в літню пору. Це, в основному, мешканці міст, хоч і серед них чимало прихильників зимових відпусток. А от для колгоспників зима — найбільш вільний від роботи час. В Товаристві перебуває на обліку понад 19 тисяч чоловік в сільській місцевості. Та вони, напевно, як і профспілкові комітети колгоспів і радгоспів, мало що знають про «Сосновий бір». А в організаціях і відділах Товариства ще недостатньо пропагують можли-

вості відпочинку у Пущі-Водиці.

— Віктор Павлович, давайте уточнимо, що ж пропонує очілювані вами заклади людині, яка придбала путівку?

— Без перебільшення можу сказати: відпочинок у нас організовано на всі смаки. Двомісячні помешкання, різноманітне і смачне харчування. Семиденне меню напіврестораної системи дає можливість кожному замовляти страви до смаку.

— Але ж не хлібом єдиним живе людина...

— Цілком вірно. До послуг відпочиваючих — клуб на 180 місць, бібліотека з книжковим фондом понад 3 200 примірників різноманітної літератури, телевізори, різноманітні ігри. 80 процентів усіх кінофільмів, що демонструються в клубі — з субтитрами. Через день проводимо вечори відпочинку. Раз на місяць перед кожним заїздом виступають з концертною програмою учасники художньої самодіяльності нашого колективу.

Далі. Той, хто приїздить до нас, має можливість близче познайомитись з історичними і пам'ятними місцями Києва, його музеями... Для відпочиваючих, наприклад, ми проводимо автобусні тематичні екскурсії з перекладачем та фотографом.

На мою думку, багатьом членам УТОГ при виборі місця відпочинку, слід надавати перевагу «Сосновому бору».

— Чому?

— З минулого року в нас почав діяти сурдологічний кабінет, яким завідує кандидат педагогічних наук М. Ю. Медведев. Кваліфіковані спеціалісти допоможуть правильно поставити вимову у дітей та дорослих, при потребі дадуть направлення до Київського науково-дослідного інституту отоларингології імені професора Коломійченка для перевірки слуху і добору слухового апарату. Мені здається, що навіть ради цього варто було б приїхати до «Соснового бору». Адже від домашніх клопотів, яких у кожного з нас чимало, спеціально приїхати до Києва не завжди вдається. А тут поруч з відпочинком всі умови для обстеження слуху у найвисококваліфікованих спеціалістів.

Після нашої розмови директор будинку відпочинку «Сосновий бір» В. П. Овчаренко багато відповідали питанням. Ти, як відповідати на них? Якщо ви відповідати, то ви відповідатимете на всі питання, які можуть з'явитися. Але я відповіду на це питання: «Сосновий бір» — це відпочинок для всіх, хто любить природу, хто любить спілкування з іншими, хто любить відпочинок в лісопарку, хто любить відпочинок в будинку відпочинку, хто любить відпочинок в будинку відпочинку «Сосновий бір».

П. БУКОВИНСЬКИЙ.

## БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

## ВУЛИЦЯ СПИТАЄ СУВОРО

Причиною більшості дорожніх пригод залишається перевищення швидкості в небезпечних умовах, простіше кажучи, на мокрій, слизькій дорозі. Треба усвідомити, що в місті перевищує швидкість заради виграшу кількох хвилин просто недоцільно. Запитаете, чому? Світлофорне регулювання, розраховане на швидкість транспортних засобів у межах 50–60 кілометрів на годину і водій, який намагатиметься їхати швидше, весь час потраплятиме на «червону хвилю», буде змушений часто гальмувати. До того ж більші

швидкість різко знижується, водій своєчасно не зможе зупинитися, хоч практикують швидкість, яку вимагають від них інші обстановки, погіршує його орієнтацію.

Особливий наголос хотілося б зробити на взаємовідносинах водіїв і пішоходів. Почастішали наїзди на пішоходів у тих місцях, де вони мають переважне право на перехід вулиці. Це свідчить про зневажливість деяких водіїв до вимог пунктів 14.4, 15.6 і 16.1 правил дорожнього руху. Приміром, що часто можна бачити, як водій, неблизко до позначеної нерегульованого пішоходно-

В. ШАРОВ,  
капітан міліції.

## ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ НА СТАРТ-УСІЮ СІМ'Ю

У спортзалі Житомирського обласного відділу УТОГ відбулися змагання під девізом: «Батько, матія — спортивна сім'я», в яких активну участь взяли родини — Миколи Симончука — робітника м'ясокомбінату, Неллі Ридванської

майстра дільниці Житомирського УВП, Таїї Сидорової — швачки УВП, Віктора Сущика — робітника взуттєвої фабрики, Юхима Мельника — працівника м'ясокомбінату.

Враховуючи численні по- більшість більшість гасла і численні більшість, прийнято різні вболівальники. Змагання проводили такі заходи:

Лективи демонструють силу, відбудуться змагання «Ну-спритність, витривалість, хлопці», у березні —

навіть, спортивну винаді «Веселі старти», а влітку

хочитимуть на свіжому по-

вітрі.

І. ТОЛОЧКО.



На знімку: переможці змагань «Батько, матія — спортивна сім'я». Родини Симончуків, Ридванських, Свінницьких після вручения їм призів.

Фото автора.

## Перемогли члени УТОГ

У Львові дніми пройшли гури УТОГ посів перше місце в командні змаганнях з шахів, це. За команду нечуючих проведено обкомом профспартенів виступали кандидати в майстри спорту Ю. Дверій, В. Москаленко, Дмитровна Тверська. Вона коротко розповіла про вели-

У результаті цікавої і напруженій боротьби колектив обласного Будинку куль-

Б. МОСКАЛЕНКО.

## Словник „Нашого життя“

БРІФІНГ (англійське слово, що буквально означає «інструктаж»). Поняття це зустрічається в двох значеннях: 1) інструктаж; 2) коротка оперативна нарада з представниками преси, на якій викладається позиція уряду з того чи іншого питання, повідомляється про підсумки міжнародних переговорів, зустрічей, конференцій і т. п. Здебільшого

таку інформацію про позицію сторін і про хід самих переговорів дають представники сторін, які брали в них участь.

ЛОКАЛЬНИЙ (від латинського слова, що означає «місцевий») — властивий даному місцю, обмеженому простору.

Локальні війни — місцеві війни, що охоплюють окремі країни, регіони, обме-

жену територію. Прикладом є ізраїльська агресія на Близькому Сході, здійснювана при підтримці США.

СРСР та інші соціалістичні країни виступають проти локальних війн — вибухонебезпечних вогнищ, які можуть призвести до виникнення нової світової війни, особливо в загостреній міжнародній обстановці.

У виступі міністра закордонних справ СРСР товариша Е. А. Шеварднадзе на 40-сесії Генеральної Асамблеї ООН висловлено думки про те, «...що можна буде б зробити з метою усунення колективними зусиллями локальних війн і конфліктів, цих джерел незначимих страждань і жертв» («Правда», 25 вересня 1985 р.).

Головне управління кінофікції і кінопрокату Держкіно УРСР.

Редактор  
П. БУЛАТОВ